

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 89432283-610/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/24541
GK 118

İlgi : 04.03.2025 tarihli ve E. 43452547-120.07.04- 1591763 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Sibel YANIKÖMEROĞLU tarafından verilen “ÇEMATEM, ÇİM ve ÇÖZGEM'lere ilişkin” 7/24541 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Bakan

Ek-Önerge Cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Sibel YANIKÖMEROĞLU tarafından verilen “ÇEMATEM, ÇİM ve ÇÖZGEM'lere ilişkin” 7/24541 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Ülkemizde madde bağımlılığı, özel gereksinimli bireylerin desteklenmesi ve çocuk istismarı gibi konular, üzerinde titizlikle durulması gereken konulardır. Özellikle son yıllarda artan uyuşturucu madde kullanımı ve kullanıcıların yaş ortalamasının giderek düşmesi, çocuk istismarı vakalarının sayılarındaki artış ve özel gereksinimli bireylerin yaşadıkları zorluklar çok büyük birer sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda faaliyet gösteren Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri (ÇEMATEM), Çocuk izlem Merkezleri (ÇİM) ve Çocuk Özel Gereksinim Değerlendirme Merkezleri (ÇÖZGEM) bu konularda kritik roller üstlenmektedir. Ancak, bu merkezlerin mevcut durumları kapasiteleri ve etkinlikleri hakkında kamuoyunun doğru bilgilendirilmesine ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

SORU 1-Şubat 2025 itibarıyla Türkiye genelindeki ÇEMATEM'lerin sayısı toplam yatak kapasitesi ne kadardır? Bu sayılar ihtiyacı karşılamakta mıdır? Kapasite artırımı düşünülmekte midir?

SORU 2- ÇEMATEM'lerde tedavi gören çocuk ve ergen sayısı son 5 yılda yıllara göre nasıl değişmiştir?

SORU 3- ÇİM'lerde yürütülen çalışmalar sonucunda kaç çocuk adli makamlara yönlendirilmiştir? Çocuklara sağlanan psikososyal destek mekanizmaları yeterli midir?

SORU 4- ÇİM'lerde görevli personelin eğitim aldığı merkezlerin yalnızca dört şehirde bulunması diğer şehirlerdeki ÇİM'lerde verilen hizmetin kalitesini nasıl etkilemektedir? Bu eğitim merkezlerinin daha fazla şehirde açılması için bir çalışma yürütülmekte midir?

SORU 5- ÇÖZGEM'lerin, özel gereksinimli çocukların eğitime erişimi konusunda ne tür katkıları olmaktadır?

SORU 6- Hali hazırda sadece 10 ilde bulunan ÇÖZGEM'lerin sayısı ihtiyacı karşılamaya yeterli midir? Yeni merkezlerin açılması planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR: 1-6.

Ülkemizde uyuşturucu madde bağımlılığı tedavisi, ayakta ve yatarak yürütülmektedir. Kişiye uygulanacak tedavi protokolü hekim tarafından belirlenmekte ve kişiyle birlikte karara bağlanmaktadır. Bu aşamada kişi önce maddeden arındırılmakta, daha sonra psikososyal destek programları ile desteklenip tedavisi devam ettirilmektedir. Ayrıca bu özellikli tedavi merkezlerinin yanı sıra hastaların tedavi sistemine erişimlerini kolaylaştırmak için 81 ilde psikiyatri kliniklerinde de bağımlılık tedavisi sunulması sağlanmaktadır. Ülkemizde uyuşturucu madde bağımlılığı tedavisine erişimin kolaylaştırılması noktasında tedavi merkezlerinin kapasitelerinin artırılması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda ülkemizde 2025 Mart Ayı itibarıyla 9 Çocuk Ergen Ayakta Arındırma Merkezi ile 15 Çocuk Ergen Yataklı Arındırma Merkezi bulunmaktadır. Bağımlılık alanında özelleşmiş tedavi merkezlerinin sayısının ve kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Temel kuruluş amacı 18 yaş altı cinsel istismar mağduru çocuklara hizmet vermek olan Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM); bilimselliği esas alan, erişilebilir, sürdürülebilir, güvenilir ve etik değerlere bağlı olarak ruh sağlığı hizmeti sunulan, psikososyal engeli bulunan çocuklarımıza uygun tedavi ortamları hazırlanarak ruhsal iyilik hallerinin korunmasını sağlayan hastaneler/ kurumlar bünyesinde kurulmuş birimlerimizdir.

Çocuk İzlem Merkezlerinde; çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı, ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı, psikolog, sosyal çalışmacı, çocuk gelişimcisi ve hemşire görev yapmaktadır. Her Çocuk İzlem Merkezinde sorumlu hekim bulunmaktadır. ÇİM'lerde görev yapacak personel, hastane yönetimi tarafından belirlenmektedir.

Çocuk İzlem Merkezlerinde; Bakanlığımızca düzenlenen Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programını tamamlamış hekimler, psikologlar, sosyal çalışmacılar, çocuk gelişim uzmanları ile psikiyatri, psikoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberlik veya sosyal hizmet alanlarında yüksek lisans yapmış hemşireler adli görüşmeci olarak görevlendirilmektedir.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.